

Sygn. akt VIII U 555/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2019 r. w Gliwicach

sprawy W. N. (N.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

przy udziale (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania W. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 stycznia 2019 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż W. N. jako pracownik u płatnika składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w Z. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 1 czerwca 2012r.

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 555/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 stycznia 2019 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; art. 860 §1 i art. 865 §1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny oraz art. 22 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy stwierdził, że ubezpieczony W. N. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 czerwca

2012 r. W uzasadnieniu wskazał, że umowa o pracę z dnia 1 czerwca 2012 r. zawarta między ubezpieczonym, (...) s.c., po przekształceniu (...) Sp. z o.o. Sp. k. na czas nieokreślony od 1 czerwca 2012 r. na stanowisku dyrektora ds. handlowych nie spełnia wymogów zatrudnienia pracowniczego, a zatem jest nieważna.

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie, w którym domagał się jej zmiany i stwierdzenie, że ubezpieczony jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 czerwca 2012 r. W uzasadnieniu wskazał, że zakres wykonywanych przez niego czynności na podstawie ww. umowy o pracę nie był tożsamy z czynnościami wspólnika podejmowanymi w ramach prowadzenia spółki cywilnej. Ponadto zaznaczył, że organ rentowy bezzasadnie oparł rozstrzygnięcie w sprawie w odniesieniu do świadczonej przez niego pracy w okresie od stycznia 2015 r. do chwili obecnej w oparciu o przepisy art. 860 i nast. kc, pomijając przy tym, że od stycznia 2015 r. podmiotem zatrudniającym ubezpieczonego jest spółka komandytowa. Ponadto ubezpieczony wniósł o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Domagał się również zasądzenia od ubezpieczonego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 marca 2005 r. ubezpieczony W. N. oraz I. K. zawarli umowę spółki cywilnej – (...). (...) s.c. zajmowała się ochroną imprez masowych. Od 2012 r. zaczęła zajmować się ochroną mienia stacjonarnego. W związku z tym został utworzony dział handlowy i dział przetargów.

W dniu 1 czerwca 2012 r. (...) s.c. zawarła z ubezpieczonym umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku dyrektora ds. handlowych z wynagrodzeniem wynoszącym 2775 zł brutto oraz 400 zł tytułem dodatku funkcyjnego. W imieniu (...) s.c. umowę podpisał wspólnik I. K.. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Z. oraz inne oddziały firmy.

Do obowiązków ubezpieczonego – jako dyrektora ds. handlowych należała koordynacja i nadzór nad działem handlowych i działem przetargów. Analizował oferty pod względem technicznym, wyszukiwał nowe oferty oraz pozyskiwał zamówienia z wolnego rynku. Praca ubezpieczonego była nadzorowana przez I. K., który zmieniał przyjęte przez ubezpieczonego stawki, jeżeli uznał je za niewłaściwe. Wydawał ubezpieczonemu również polecenia w zakresie kryteriów wskazanych w ofertach. Ubezpieczony nie podpisywał list obecności. Jeśli chciał skorzystać z urlopu wypoczynkowego, wniosek urlopowy składał dyrektorowi zakładu (...).

Ubezpieczony był również wspólnikiem (...) s.c. W związku z tym, brał udział w niektórych spotkaniach biznesowych. Ustalał z I. K. kierunki działania (...) s.c. Rozmawiał z nim m.in. o konieczności utworzenia nowych działów czy ewentualnej współpracy z biurem księgowym.

Wykonywanie przez ubezpieczonego czynności jako dyrektora ds. handlowych nie pokrywały się z wykonywanymi przez niego czynnościami jako wspólnika (...) s.c.

Między ubezpieczonym pełniącym rolę dyrektora ds. handlowych, a wspólnikiem I. K. występował stosunek podporządkowania.

(...) s.c. zgłosiła ubezpieczonego do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenie zdrowotnego jako pracownika od 1 czerwca 2012 r.

W dniu 25 listopada 2014 r. (...) s.c. została przekształcona w Formacja EU Sp. k. W tym samym dniu powstała (...) sp. z o.o.

W dniu 4 września 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. podjęło uchwałę, w której wyraziło zgodę na przystąpienie tej spółki w charakterze komplementariusza odpowiadającego za zobowiązania spółki bez

ograniczenia do Formacji EU Sp. k. oraz na wniesienie do niej wkładu pieniężnego w kwocie 5 000 zł. Ponadto podjęło uchwałę, w której odwołało z Zarządu spółki ubezpieczonego i I. K.. Prezesem Zarządu (...) Sp. z o.o. jest Z. M. (1).

W wyniku ww. przekształceń ostatecznie powstała (...) Sp. z o.o. Sp. komandytowa. Niemniej jednak zarówno zakres obowiązków, jak i faktycznie wykonywana przez ubezpieczonego czynności jako dyrektora ds. handlowych nie uległy zmianie. W dalszym ciągu stosunek prawny łączący go z pracodawcą (...) Sp. z o.o. Sp.k. odpowiadał stosunkowi pracy. Po przekształceniu ubezpieczony jest podporządkowany Z. M. (2).

Organ rentowy wszczął postępowanie w zakresie zgłoszenia ubezpieczonego do ubezpieczeń społecznych jako pracownika u ww. płatnika składek. Następnie w dniu 14 stycznia 2019 r. wydał decyzję, w której stwierdził, że ubezpieczony W. N. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 czerwca 2012r.

Od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł odwołanie, które zainicjowało niniejsze postępowanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego; wydruków z KRS; aktu notarialnego i uchwał (k.15-17); zeznań ubezpieczonego złożonych na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2019 r. (k.38-39).

Sąd dał wiarę zeznaniom ubezpieczonego, albowiem są one spójne, logiczne i wiarygodne. Z ich treści wynika, że łączący ubezpieczonego stosunek prawny początkowo z (...) s.c., a później z (...) Sp. z o.o. Sp. o. (po przekształceniu) miał cechy stosunku pracy. Z treści złożonych zeznań wynika że w (...) s.c. między ubezpieczonym, a I. K. istniał stosunek podporządkowania. Z kolei po przekształceniu spółki, jego przełożonym jest Z. M. (2), a ubezpieczony nie wchodzi w skład organu uprawnionego do reprezentowania spółki na zewnątrz.

Sąd uznał, że zgromadzone dowody są kompletne i pozwalają na czynienie na ich podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, a następnie na rozstrzygnięcie sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja okazała się prawidłowa.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy stosunek prawny łączący ubezpieczonego W. N. początkowo z (...) s.c., a po przekształceniu z (...) Sp. z o.o. Sp.k. faktycznie miał cechy stosunku pracy, albowiem od ustalenia tej okoliczności zależało stwierdzenie, czy w okresie od 1 czerwca 2012 r. ubezpieczony podlega jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 czerwca 2012r. W zaskarżonej decyzji organ rentowy uznał, że przedmiotowa umowa o pracę nie spełnia wymogów zatrudnienia pracowniczego i jest nieważna.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 121), zwanej dalej ustawą, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Obowiązkowym ubezpieczeniom pracownicy podlegają od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania (art. 13).

Art. 8 pkt 1 ustawy stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem, że jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

O uznaniu stosunku łączącego dwie osoby za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy. Jak stanowi art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Zgodnie z art. 13, pkt 1 obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają pracownicy od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa pojęcia pracownik i zatrudnienie nie mogą być interpretowane na użytek ubezpieczeń społecznych inaczej niż interpretuje je akt prawny określający prawa i obowiązki pracowników i pracodawców - Kodeks pracy (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 maja 2005r., sygn. akt III AUa 283/2005). Dla wywołania skutków prawnych związanych z istnieniem danego stosunku zobowiązaniowego nie jest wystarczające zatem jedynie zawarcie umowy od strony formalnej, ale decydujące jest rzeczywiste realizowanie i trwanie stosunku pracy w granicach wyznaczonych treścią art. 22 k.p. Zgodnie art. 22 §1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W tym miejscu trzeba wskazać, że konstytutywne cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych to: dobrowolność, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, podporządkowanie, wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem i odpłatny charakter zatrudnienia. Wymienione elementy powinny wystąpić łącznie, by doszło do zawarcia stosunku prawnego, o którym mowa w art. 22 k.p. W przypadku ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy np. brak podporządkowania, nie jest możliwa jego kwalifikacja do stosunku pracy. Do podstawowych założeń prawa pracy należy rozdzielenie pracy i kapitału oraz wykonywanie w stosunku do pracowników (w tym przypadku członka zarządu) czynności z zakresu prawa pracy przez inne podmioty niż oni sami.

Ponadto przywołany artykuł 22 k.p. zakłada wykonywanie pracy osobiście, odpłatnie, w ramach podporządkowania pracowniczego, w sposób powtarzalny i bez ponoszenia przez pracownika ryzyka prowadzenia podmiotu zatrudniającego (tak też: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. akt III AUa 1039/13). Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005). Tym samym podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r. o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 - 16/251).

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że umowa o pracę łącząca ubezpieczonego z (...) s.c., a po przekształceniu z (...) Sp. z o.o. Sp.k. nie była nieważna. Wprawdzie w początkowym okresie zatrudnienia odwołujący był jednocześnie współnikiem spółki cywilnej jak i pracownikiem zatrudnionym na stanowisku dyrektora ds. handlowych, jednak czynności wykonywane przez niego w ramach zatrudnienia nie były związane z reprezentowaniem spółki. Podkreślić należy, że jako dyrektor ds. handlowych był on odpowiedzialny za nadzór nad działem handlowym i działem przetargów. Ubezpieczony analizował oferty pod względem technicznym, pozyskiwał zamówienia z wolnego rynku. Jego praca była nadzorowana przez I. K.- drugiego współnika, któremu w tym stosunku prawnym ubezpieczony był podporządkowany i którego polecenie wykonywał. To I. K. podejmował kluczowe decyzje dotyczące ofert. Gdy odwołujący chciał skorzystać z urlopu wypoczynkowego, wniosek urlopowy składał Dyrektorowi zakładu (...), któremu podlegał dział kadr. Zaznaczyć należy, że samo zawarcie umowy o pracę z drugim współnikiem, nie skutkuje automatycznym uznaniem tego stosunku prawnego za nieważny. Czy faktycznie doszło do nawiązania stosunku pracy, decydują okoliczności faktyczne, rodzaj wykonywanej pracy. Tymczasem organ rentowy wniosek o nieważności umowy o pracę wyprowadził wyłącznie z faktu zawarcia umowy o pracę przez współników spółki cywilnej. Czynności wykonywane przez ubezpieczonego w ramach umowy o pracę nie były związane z prowadzeniem spraw spółki lub jej reprezentacją. Podkreślić przy tym należy, że po przekształceniu (...) s.c. w (...) Sp. z o.o. Sp. k. co miało miejsce w 2015 r., przedmiotowy stosunek pracy w dalszym ciągu istniał, a ubezpieczony nadal świadczył dotychczasową pracę w ramach umowy o pracę. Ubezpieczony podlegał już Prezesowi Zarządu (...) Sp. z o.o., uprawnionemu zarazem do reprezentowania (...) Sp. z o.o. Sp.k. Z. M. (2). Ubezpieczony nie

mógł wykonywać czynności zwianych z reprezentacją spółki, gdyż nie był do tego uprawniony, zatem nie można mówić o skrzyżowaniu kompetencji wspólnika (osoby uprawnionej do reprezentowania spółki) i pracownika. Odwołujący zatem w ramach zatrudnienia, wbrew zarzutom, nie prowadził i nie prowadzi spraw spółki.

W związku z powyższym, praca wykonywana przez odwołującego była wykonywana w warunkach określonych w art. 22 kp.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że stwierdził, iż ubezpieczony jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 czerwca 2012r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 k.p.c. oraz odpowiednio § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.265 j.t.), zasądzając od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł.

(-) sędzia (del.) Magdalena Kimel